

Seminář Dopady legislativního balíčku Čistá energie pro všechny Evropany na teplárenství ČR

Směrnice o energetické účinnosti

Ing. Martin Hájek, Ph.D.

4. října 2018, hotel Vienna House, Plzeň

Směrnice o energetické účinnosti

Rada: Pozice přijata v červnu 2017

Parlament: Pozice přijata v únoru 2018

Celkový cíl úspor do roku 2030 – 32,5 %

Úprava povinného schématu úspor a alternativních politik v čl. 7 –
ročně 0,8 %

Pro ČR 84 PJ nových úspor energie v konečné spotřebě do roku
2030 = investice nejméně 590 mld. Kč, z toho dotace 215 mld. Kč
(zdroj Enviros).

Články 9a, 9b, 9c – měření tepla

Články 10a, 11a, příloha VIIa – vyúčtování tepla

Odůvodnění 31)

Tato směrnice rovněž objasňuje, že by se práva týkající se vyúčtování a informací o vyúčtování **či o spotřebě** měla vztahovat na spotřebitele vytápění, chlazení nebo teplé vody dodávaných z centrálního zdroje, i když nemají přímý, individuální smluvní vztah s dodavatelem energie. **Definici pojmu „konečný zákazník“ lze chápat tak, že zahrnuje pouze fyzické nebo právnické osoby nakupující energii na základě přímé, individuální smlouvy s dodavatelem energie.** Pro účely příslušných ustanovení **by proto měl být zaveden** pojem „konečný uživatel“, **který by odkazoval na širší skupinu spotřebitelů a který by vedle** konečných zákazníků nakupujících vytápění, chlazení či teplou vodu pro vlastní **konečnou** potřebu **zahrnoval i** uživatele **jednotlivých budov nebo** jednotek budov s více bytovými jednotkami nebo víceúčelových budov, pokud jsou tyto jednotky zásobovány z centrálního zdroje **a pokud uživatelé nemají přímou nebo individuální smlouvu s dodavatelem energie.** Pojem „**dílčí měření**“ by měl odkazovat na měření spotřeby v jednotlivých jednotkách takových budov.

Článek 9a Měření týkající se vytápění, chlazení a užitkové teplé vody

Členské státy zajistí, aby byli **koneční zákazníci** odebírající dálkové vytápění, dálkové chlazení a užitkovou teplou vodu **vybaveni měřiči** za konkurenceschopné ceny, které **přesně zobrazují skutečnou spotřebu energie konečného zákazníka**.

Pokud jsou vytápění či chlazení budovy nebo dodávka teplé vody zajišťovány z ústředního zdroje zásobujícího více budov nebo ze soustavy dálkového vytápění **nebo** chlazení, nainstaluje se měřič na výměník tepla nebo do odběrného místa.

Článek 9b Dílčí měření a rozdělení nákladů...

1. V budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách s ústředním zdrojem vytápění nebo chlazení nebo s dodávkami ze soustavy dálkového vytápění **nebo** dálkového chlazení se nainstalují individuální měřiče spotřeby, aby bylo možné měřit spotřebu tepla či chlazení nebo teplé vody u každé ucelené části budovy, **pokud je to technicky proveditelné a nákladově efektivní z hlediska přiměřenosti ve vztahu k potenciálním úsporám energie.**

Pokud použití individuálních měřičů není technicky proveditelné nebo měření vytápění v každé ucelené části budovy není nákladově efektivní, použijí se pro měření spotřeby tepla na každém radiátoru individuální indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, pokud dotyčný členský stát neprokáže, že instalace těchto indikátorů by nebyla nákladově efektivní. V těchto případech lze zvážit alternativní nákladově efektivní metody měření spotřeby tepla. Každý členský stát jasně stanoví a zveřejní **obecná kritéria, metodiky nebo postupy pro zjištění** technické neproveditelnosti a nákladové neefektivity.

Článek 9b Dílčí měření a rozdělení nákladů...

2. V nových budovách s více bytovými jednotkami a v obytné části nových víceúčelových budov, které jsou vybaveny ústředním zdrojem vytápění pro ohřev teplé vody nebo jsou zásobovány ze soustavy dálkového vytápění, *musí být bez ohledu na odst. 1 první pododstavec poskytnuty individuální měřiče pro měření spotřeby teplé vody.*

Článek 9b Dílčí měření a rozdělení nákladů...

3. členské státy v zájmu zajištění transparentnosti a přesnosti započítávání individuální spotřeby **zajistí zavedení transparentních a veřejně dostupných vnitrostátních pravidel pro rozdělování nákladů na vytápění, chlazení a spotřebu teplé vody** v budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách, které jsou zásobovány ze soustavy dálkového vytápění nebo dálkového chlazení, nebo v nichž převažují systémy vlastního společného vytápění nebo chlazení. **Tato pravidla podle potřeby obsahují pokyny týkající se způsobu rozdělování nákladů na energii využitou:**

- a) jako užitková teplá voda;
- b) jako teplo vyzařované ze zařízení v budově a k vytápění společných prostor (v případě, že schodiště a chodby jsou vybaveny radiátory);
- c) k vytápění nebo chlazení bytů.

Článek 9c Požadavek dálkového odečtu

Pro účely **článků 9a a 9b** musí být měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů na **vytápění** nainstalované po ...**[22 měsíců po vstupu této pozměňující směrnice v platnost] dálkově odečitatelné. Podmínky technické proveditelnosti a nákladové efektivnosti stanovené v čl. 9b odst. 1 nadále platí.**

Měřiče a indikátory pro rozdělování nákladů na **vytápění**, které nejsou dálkově odečitatelné, ale které již byly nainstalovány, musí být vybaveny dálkovým odečítáním, nebo **nahrazeny dálkově odečitatelnými přístroji do 1. ledna 2027**, pokud dotčený členský stát neprokáže, že to není nákladově efektivní.

Článek 10a Informace o vyúčtování a spotřebě vytápění...

1. Členské státy zajistí, aby ***v případě, že jsou nainstalovány měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění***, byly informace o vyúčtování a o spotřebě ***spolehlivé, přesné a založené na skutečné spotřebě nebo na odečtech uvedených indikátorů*** v souladu s body 1 a 2 **přílohy VIIa** pro všechny **konečné uživatele**, tj. ***pro fyzické nebo právnické osoby nakupující dodávky vytápění, chlazení nebo teplé vody pro vlastní konečnou spotřebu nebo pro fyzické nebo právnické osoby užívající individuální budovu nebo jednotku v budově s více bytovými jednotkami nebo ve víceúčelové budově s dodávkami vytápění, chlazení nebo teplé vody z ústředního zdroje, které nemají přímou nebo individuální smlouvu s dodavatelem energie.***

Článek 10a Informace o vyúčtování a spotřebě vytápění...

Tuto povinnost lze, ***pokud tak členský stát stanoví a*** s výjimkou dílčího měření spotřeby ***na základě indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění*** podle článku 9b, splnit pomocí systému, kde koneční zákazníci ***nebo koneční uživatelé pravidelně sami provádějí odečty ze svých měřičů a ohlašují odečtené údaje.*** Pouze v případech, kdy konečný zákazník ***nebo konečný uživatel*** neposkytne odečtené údaje z měřiče za dané zúčtovací období, je vyúčtování založeno na odhadu spotřeby či paušální sazbě.

Článek 10a Informace o vyúčtování a spotřebě vytápění...

2. členské státy:

- a) vyžadují, aby poskytovateli energetických služeb určenému konečným uživatelem byly **na žádost konečného uživatele** zpřístupněny informace o vyúčtování konečného uživatele za energii a o jeho historické spotřebě **nebo jeho odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění**, pokud jsou dostupné;
- b) zajistí, aby konečným zákazníkům byla nabízena **možnost elektronické formy informací o vyúčtování a elektronického vyúčtování**;
- c) **zajistí**, aby všichni koneční uživatelé spolu s vyúčtováním obdrželi **jasné a srozumitelné informace v souladu s bodem 3 přílohy VIIa**;
- d) mohou stanovit, že na žádost konečného zákazníka nebude poskytování informací o vyúčtování považováno za žádost o platbu, jsou-li nabídnuta flexibilní ujednání pro skutečné platby;
- e) **podporují kybernetickou bezpečnost a zajistí ochranu soukromí a údajů konečných uživatelů v souladu s platným právem Unie**.

Článek 10a Informace o vyúčtování a spotřebě vytápění...

3. Členské státy rozhodnou, *kdo bude odpovídat za poskytování informací* uvedených v odstavcích 1 a 2 konečným uživatelům, kteří nemají přímou nebo individuální smlouvu s dodavatelem energie.

Článek 11a Náklady na přístup k informacím o měření...

1. členské státy zajistí, aby koneční **uživatelé** obdrželi veškerá vyúčtování a informace o vyúčtování spotřeby energie bezplatně a aby měli vhodný a bezplatný přístup k údajům o své spotřebě.
2. Bez ohledu na odstavec 1 tohoto článku platí, že **rozdělování nákladů** na informace o vyúčtování individuální spotřeby vytápění, chlazení a teplé vody v budovách s více bytovými jednotkami **a ve víceúčelových budovách** ve smyslu článku 9b **se provádí na neziskovém základě**. Náklady vyplývající ze zadání tohoto úkolu třetí straně, například poskytovateli služeb nebo místnímu dodavateli energie, zahrnující měření skutečné individuální spotřeby v těchto budovách, její rozdělování a vyúčtování, lze v přiměřeném rozsahu přenést na konečné uživatele.

Článek 11a Náklady na přístup k informacím o měření...

3. V zájmu zajištění přiměřených nákladů na služby v oblasti dílčího měření podle odstavce 2 mohou členské státy *stimulovat hospodářskou* soutěž v tomto odvětví služeb přijetím vhodných opatření, jako například doporučit či jinak podpořit využívání výběrových řízení nebo využívání interoperabilních zařízení a systémů usnadňujících změnu poskytovatele služeb.

Příloha VIIa

Minimální požadavky na informace o vyúčtování a o spotřebě **pro** vytápění, chlazení a teplou vodu

1. Vyúčtování na základě skutečné spotřeby **nebo odečtů indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění**

Aby koneční uživatelé mohli regulovat svou spotřebu energie, provádí se **vyúčtování na základě skutečné spotřeby nebo odečtů indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění** alespoň jednou ročně.

Příloha VIIa

2. Minimální četnost informací o vyúčtování nebo spotřebě

Ode dne ... [22 měsíců po vstupu této pozměňující směrnice v platnost] jsou v případech, kdy **byly instalovány dálkově odečitatelné měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění**, informace o vyúčtování nebo spotřebě založené na skutečné spotřebě **nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění poskytovány konečným uživatelům alespoň jednou za čtvrt roku**, pokud o to koneční zákazníci požádali nebo pokud si zvolili možnost dostávat vyúčtování v elektronické podobě, a **v ostatních případech dvakrát ročně**.

Příloha VIIa

Od 1. ledna 2022 jsou v případech, kdy byly instalovány dálkově odečitatelné měřiče nebo indikátory pro rozdělování nákladů na **vytápění**, informace o vyúčtování nebo spotřebě ***založené na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění poskytované konečným uživatelům alespoň jednou za měsíc. Mohou být zpřístupněny také prostřednictvím internetu a aktualizovány tak často, jak to měřicí zařízení a používané systémy umožňují.*** Vytápění a chlazení mohou být z této povinnosti mimo otopné/chladicí období vyjmuty.

Příloha VIIa

3. Minimální informace obsažené ve vyúčtování

Členské státy zajistí, aby koneční uživatelé měli ve svých vyúčtováních, ***jsou-li založena na skutečné spotřebě nebo odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění***, k dispozici v jasné a srozumitelné podobě tyto informace:

a) aktuální skutečné ceny a skutečnou spotřebu energie ***nebo celkové náklady na vytápění a odečty indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění***;

Příloha VIIa

b) informace o použité skladbě zdrojů energie a souvisejících ročních emisích skleníkových plynů, včetně informací o konečných uživateli napojených na dálkové vytápění nebo dálkové chlazení, a popis jednotlivých uplatňovaných daní, poplatků a sazeb. Členské státy mohou omezit rozsah požadavku na poskytování informací o emisích skleníkových plynů tak, aby zahrnovaly pouze dodávky ze soustav dálkového vytápění o celkovém jmenovitém tepelném příkonu nad 20 MW;

Příloha VIIa

- c) **srovnání aktuální spotřeby energie konečných uživatelů se spotřebou za stejné období předchozího roku**, v grafické podobě, opravené o klimatický korekční faktor pro vytápění a chlazení;
- d) **kontaktní údaje na organizace konečných zákazníků**, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž lze získat informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných uživatelů a objektivní technické údaje o spotřebičích energie;

Příloha VIIa

e) informace o souvisejících postupech pro podávání stížností, mediačních službách nebo mechanismech alternativního řešení sporů, podle práva jednotlivých členských států;

f) srovnání s průměrným normalizovaným nebo referenčním konečným uživatelem stejné uživatelské kategorie. V případě elektronických vyúčtování lze toto srovnání alternativně zveřejnit online a odkázat na ně v těchto vyúčtováních.

Příloha VIIa

Vyúčtování, která se nezakládají na skutečné spotřebě nebo na odečtech indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění, musí obsahovat jasné a srozumitelné vysvětlení toho, jak byla částka uvedená ve vyúčtování vypočtena, a alespoň informace uvedené v písmenech d) a e).